

**BİR DEVLET HASTANESİ PSİKİYATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN
HASTALARIN SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ İLE TANI GRUPLARI
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

**THE ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIODEMOGRAPHIC
CHARACTERISTICS AND DIAGNOSTIC GROUPS OF PATIENTS ADMITTED TO
A PSYCHIATRIC OUTPATIENT CLINIC AT A PUBLIC HOSPITAL**

Ümit ARSLAN

Sağlık Bakanlığı umitars@hotmail.com

orcid.org/0000-0002-9781-3723

Makale gönderim-kabul tarihi (15.07.2019-15.11.2019)

Özet

Bu çalışmada bir kamu hastanesinde psikiyatri polikliniğine başvuran hastaların sosyodemografik özellikleri ve tanıları incelenmiştir. Çalışma retrospektif bir çalışma olup çalışmada Ocak-Aralık 2017 tarihleri arasında bir yıllık sürede polikliniğe başvuran 18.630 hasta kaydı değerlendirmeye alınmıştır. Hastaların % 67,6'sı (n=12608) kadın, %32,3'ü (n=6022) erkektir. Ortalama yaş 42.02 ± 17.30 yıl olarak bulunmuştur. ICD (uluslararası hastalık sınıflaması) tanı kodlarına göre konulan tanıları incelendiğinde; anksiyete bozuklukları % 53,75 (n=10013), duygudurum bozuklukları % 37.56 (n=6998), somatoform bozukluklar % 0.91 (n=169), psikotik bozukluklar % 4,53 (n=161), demans % 0,89, mental retardasyon % 0,38 (n=70) ve diğer durumların % 1,99 (n=371) oranında olduğu görülmüştür. Psikiyatrik rahatsızlıkların içerisinde en çok anksiyete bozukluğu tanısının yer aldığı ve genç grupta (19-30) daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun üzerinde değişen yaşam koşullarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri polikliniği, sosyo demografik faktörler, psikiyatrik tanı.

Abstract

The study examines the sociodemographic characteristics and diagnoses of the patients admitted to the psychiatric outpatient clinic at a public hospital. It is a retrospective study, and 18,630 patient records were evaluated in one year between January and December 2017. 67.6% (n=12608) of the patients are female, and 32.3% (n=6022) are male. The mean age is 42.02 ± 17.30. According to the diagnoses based on the diagnostic codes of International Classification of Diseases (ICD), it was found out that the diagnostic ratio of anxiety disorders was 53.75% (n=10013), mood disorders were 37.56% (n=6998), somatoform disorders were 0.91% (n=169), psychotic disorders were 4.53% (n=161), dementia were 0.89%, mental retardation was 0.38% (n=70), and other conditions consisted of 1.99%

(n=371). The most common psychiatric disorder was determined to be the anxiety disorder, and it was found to be higher with the young group (19-30). Changing living conditions are considered to have an effect on this result.

Keywords: Psychiatry policlinic, socio-demographic factors, psychiatric diagnosis.

GİRİŞ

Değişen yaşam koşulları ile birlikte psikiyatrik rahatsızlıkların sosyo-demografik özelliklere göre görülme sıklığı da değişmektedir.

Psikiyatrik bozuklukların etiolojisi ve patogenezi konusunda ipuçları elde etmek ve risk gruplarını belirleyebilmek için epidemiyolojik çalışmalara gereksinim vardır. Gerçek durumu en iyi biçimde yansıtabilecek veriler ancak alan çalışmaları ile elde edilebilir. Ruh sağlığı hizmetlerini inceleyen araştırmalar ise alan araştırmalarından elde edilen bilgilere bu hizmetlerden yararlanmayı etkileyebilecek etmenler ve ileriye dönük projeler geliştirilmesinde yararlı olabilecek bilgiler eklemektedir (Goldman 1988, aktaran Özmen ve arkadaşları, 1994).

Epidemiyolojik yapılan birçok çalışma ruh sağlığı alanında, yaş ve cinsle ilişkili olarak farklı özellikler ortaya koymaktadır. Örneğin, 45 yaşın altındakilerde, 45 yaşın üstündekilere göre daha yüksek oranlarda mental bozukluklar saptanmıştır. Keza tüm depresyon ve yaygın anksiyete bozuklukları için kadımlar erkeklere göre daha fazla riske sahiptir. Aksine madde kullanım bozuklukları ve antisosyal kişilik bozuklukları erkeklerde sık görülmektedir. Toplumun %1'ini etkileyen şizofreni için de kadın ve erkeklerde benzer oranlar gösterilmiştir (Aktaran, Tümkaya vd, 2005)

Ruhsal bozuklukların yaygın görülmesine rağmen geç fark edilmesi sonucu erken tedavi edilememesi nedeni ile bu hastalıkların topluma maliyeti de yüksek olmaktadır. Tedavi edilemeyen ruhsal bozuklukların maliyetini toplum, hastalıkların sıkıntısını da aileleri ve sağlık personeli üstlenmektedir (Akt. Keskin ve arkadaşları, 2012).

Literatürde yaş, cinsiyet ve sosyoekonomik düzey gibi bazı sosyo-demografik özelliklerle, psikiyatrik hizmet veren kurumlara başvurma arasında ilişki olduğunu gösteren çeşitli çalışmalar mevcuttur. Toplumda değişen yaşam koşulları ile birlikte en çok görülen psikiyatrik rahatsızlıkların hangilerinin olduğu, hangi yaş grubunda ne tür psikiyatrik rahatsızlıkların tanındığının bilinmesi, psikiyatrik rahatsızlıkların erken teşhis ve tedavisine yönelik önlemlerin alınmasında önemli olacaktır. O nedenle güncel çalışmalara daha çok ihtiyaç vardır.

Bu çalışmada bir devlet hastanesi psikiyatri polikliniğine başvuran hastaların sosyo- demografik özellikleri ve tanı ile ilgili verileri incelenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Teknoloji ve diğer gelişmelerle birlikte değişen yaşam koşulları ve kültür sonucu kişilerin psikiyatrik ihtiyaçları da değişiklik göstermektedir. Bu çalışmada bir devlet hastanesi psikiyatri polikliniğine başvuran hastaların daha çok genel olarak hangi psikolojik rahatsızlıklar için hastaneye başvurduklarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Son dönemlerde benzer araştırmaların az olması bakımından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmada, bir devlet hastanesinin iki psikiyatri polikliniğine 01 Ocak 2017-31 Aralık 2017 tarihleri arasında başvuran 18.630 hasta kaydı değerlendirmeye alınmıştır. Çalışma retrospektif bir çalışma

olup hasta kayıtları incelenmiştir. İlgili hastanede tanılar ICD sınıflamasına göre düzenlenmektedir. Çalışmada tanılar yaş ve cinsiyet bakımından incelenmiştir.

Bulgular

a) Sosyodemografik Bulgular

Tablo 1’de polikliniğe başvuran hastaların cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımı yer almaktadır. Buna göre, psikiyatri polikliniğine, 01 Ocak-31Aralık 2017 tarihleri arasında başvuran hastaların %67,6’sı (n=12608) kadın, %32,3’ü (n=6022) erkektir. Ortalama yaş 42.02 ± 17.30 yıl olarak bulunmuştur.

Tablo 1. Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Polikliniğe Başvuru Sayısı

Yaş Grubu	Erkek		Kadın	
	Sayı	%	Sayı	%
0-18	207	1.1	435	2.3
19-30	1797	9.7	3353	18.0
31-45	1611	8.6	3662	19.6
46-64	1723	9.2	3744	20.1
65+	684	3.7	1414	7.6
	6.022	32.3	12.608	67.7
Genel toplam	18.630			

* % dağılımı hesaplaması toplam başvuru sayısına göre yapılmıştır.

b) Tanı ile ilgili bulgular

Tanılar belirli başlıklarda gruplandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda polikliniğe başvuran hastaların yaş gruplarına göre tanı dağılımları görülmektedir.

Tablo 2. Polikliniğe Başvuran Hastaların Yaş Grubuna Göre Tanı Dağılımları

TANI GRUBU	YAŞ GRUBU										Toplam	%
	0-18	%	19-30	%	31-45	%	46-64	%	65+	%		
Duygudurum bozukluğu	42	0,6	1281	18,3	2095	29,9	2508	35,8	1072	15,3	6998	37,6
Anksiyete bozukluğu	533	5,3	3463	34,6	2710	27,1	2531	25,3	776	7,7	10013	53,7
Somatoform bozukluklar	6	3,55	34	20,1	68	40,2	57	33,7	4	2,4	169	0,9
Psikotik bozukluklar	5	0,6	162	19,2	323	38,3	288	34,1	66	7,8	844	4,5
Demans	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16	9,7	149	90,3	165	0,9
Mental retardasyon	7	10,0	21	30,0	10	14,3	6	8,6	26	37,1	70	0,4
Diğer	49	13,2	189	50,9	67	18,1	61	16,4	5	1,3	371	2,0
Toplam başvuru sayısı											18.630	100

Poliklinikte ICD (International Classification of Diseases-Uluslararası Hastalık Sınıflandırma kodu) tanı kodlarına göre konulan tanılar incelendiğinde; duygudurum bozuklukları %37.6 (n=6998),anksiyete bozuklukları %53,7 (n=10013), somatoform bozukluklar %0.9 (n=169), psikotik bozukluklar % 4,5 (n=161), demans % 0,9, mental retardasyon % 0,4 (n=70) ve diğer durumların % 2,0 (n=371) oranında olduğu görülmüştür.

Yaş gruplarına baktığımızda duygudurum bozukluğu tanısının daha çok 30 yaş üzerinde daha fazla olduğu ve verilere göre en fazla 46-64 yaş grubunda (% 35,8) daha yüksek oranda görüldüğü anlaşılmaktadır. Bununla birlikte anksiyete bozukluğu tanısının 19-30 yaşları arasındaki grupta diğer gruplardan daha yüksek oranda tanımlandığı (% 34,6) saptanmıştır. Anksiyete bozukluğunun daha çok 19-30 yaş aralığında görüldüğü söylenebilir. Yine somatoform bozuklukların da 30-64 yaş arası grupta diğer gruplardan daha fazla görüldüğü anlaşılmaktadır. Psikotik bozuklukların 31-45 yaş grubunda (% 38,8) daha fazla tanımlandığı, demansın ise en çok 65 yaş üzeri grupta (% 90.3) tanımlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 3. Tanıların Cinsiyete Göre Dağılımı

	KADIN		ERKEK		TOPLAM	
	SAYI	%	SAYI	%		%
DUYGUDURUM BOZUKLUĞU	5088	27,3	1910	10,2	6998	37,6
Bipolar duygulanım bozukluğu	330	4,7	225	3,21	555	2,9
Depresif epizodlar	576	8,2	202	2,9	778	4,2
Depresif nöbet, tanımlanmamış	4182	59,7	1483	21,2	5665	30,4
ANKSİYETE BOZUKLUĞU	6661	35,7	3352	18,0	10013	53,7
Anksiyete bozuklukları diğer, tanımlanmış	5030	27,0	2610	13,9	7640	41,0
Karışık anksiyete ve depresif bozukluk	249	1,3	81	0,4	330	3,3
Obsesif-kompulsif bozukluk, tanımlanmamış	237	1,3	137	0,7	374	3,7
Sosyal fobi	51	0,3	49	0,3	100	1,0
Yaygın anksiyete bozukluğu	980	5,3	404	2,2	1384	7,4
Panik bozukluk [epizodik paroksizmal anksiyete]	114	0,6	71	0,4	185	1,8
SOMATOFORM BOZUKLUKLAR	84	0,5	85	0,5	169	0,9
PSİKOTİK BOZUKLUKLAR	403	2,2	441	2,4	844	4,5
DEMANS	107	0,6	58	0,3	165	0,9
MENTAL RETARDASYON	38	0,2	32	0,2	70	0,4
DİĞER	227	1,2	144	0,8	371	2,0
					18630	100

* % dağılımı hesaplaması toplam başvuru sayısına göre yapılmıştır.

Tablo 3’de tanıların cinsiyete göre dağılımı incelenmiştir. Duygudurum bozuklukları başlığı altında bipolar duygulanım bozukluğu, depresif epizodlar, depresif nöbet tanıları yer almaktadır. Polikliniğe başvuran toplam hasta sayısına göre hastaların tanıları incelendiğinde, duygudurum bozukluğunun kadınlarda (% 27,3), erkeklerden (% 10,2) daha fazla olduğu görülmektedir. Duygudurum bozukluğu başlığı altında en çok depresif nöbet, tanımlanmamış tanısı olduğu görülmektedir. Depresif nöbet tanısının 4182 (% 59,7) kadın hastaya ve 1483 (21,2) erkek hastaya konulduğu görülmektedir.

Anksiyete bozukluğu başlığı altında ise, anksiyete bozuklukları diğer tanımlanmış, karışık anksiyete ve depresif bozukluk, obsesif-kompulsif bozukluk-tanımlanmamış, sosyal fobi, yaygın anksiyete bozukluğu, panik bozukluk (epizodik paroksizmal anksiyete) tanıları yer almaktadır.

Bu gruba bakıldığında anksiyete bozukluğu tanısının kadınlara (n=6661, %35,7) erkeklerden (n=3352, %18,0) daha fazla konduğu görülmektedir. Anksiyete bozukluğunun kadınlarda daha fazla görüldüğü söylenebilir.

Psikotik bozukluk tanısı konan hastalara bakıldığında ise erkeklerde bu oranın (% 2.4) kadınlardan biraz daha fazla olduğu (% 2.2) görülmektedir. Önceki çalışmalarda da psikotik bozukluklar ve özellikle şizofreninin erkeklerde daha sık görüldüğü bildirilmektedir (Tümkaya vd. 2005). Psikotik bozuklukların erkeklerde kadınlardan biraz daha fazla görüldüğü söylenebilir.

Tablo 4. Kadın Hasta Başvurularının Tanı ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

		KADIN						
Tanı /	Yaş Grubu	0-18	19-30	31-45	46-64	65+	Toplam	%
Duygudurum Bozukluğu		29	921	1609	1813	716	5.088	40,4
	%	0,6	18,1	31,7	35,6	14,1		
Anksiyete Bozukluğu		371	2216	1853	1696	525	6661	52,8
	%	5,6	33,3	27,8	25,5	7,9		
Somatoform Bozukluk		6	12	39	24	3	84	0,7
Psikotik Bozukluklar		2	75	115	168	43	403	3,2
	%	0,5	18,6	28,5	41,7	10,7		
Demans		0	0	0	4	103	107	0,8
Mental Retardasyon		4	4	8	1	21	38	0,3
Diğer		23	125	38	38	3	227	1,8
Toplam Başvuru Sayısı		435	3372	3691	3786	1425	12608	
	%	3,4	26,6	29,2	30,0	11,3		100

Tablo 4'te kadınların tanı ve yaş gruplarına göre polikliniğe başvuru durumları görülmektedir. Duygudurum bozukluğu tanısı alan kadınların daha çok 31-64 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Anksiyete bozukluğu tanısı alan kadın hastaların daha çok 19-30 yaş grubunda olduğu, yaş grubu arttıkça bu oranın biraz düştüğü görülmektedir. Psikotik bozukluk tanısı alan hastaların yine 30 yaş üstünde daha fazla olduğu ve demans tanısının daha çok 65 yaş üstü hastalarda görüldüğü anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Erkek Hasta Başvurularının Tanı ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Tanı-Grubu	Yaş	ERKEK					Toplam	%
		0-18	19-30	31-45	46-64	65+		
Duygu durumu		13	360	486	695	356	1910	31,7
	%	0,7	18,9	25,6	36,4	18,6		
Anksiyete Bozukluğu		162	1247	857	835	251	3352	55,6
	%	4,8	37,2	25,6	24,9	7,5		
Somatoform			22	29	33	1	85	1,4
Psikotik Bozukluklar		3	87	208	120	23	441	7,3
	%	0,7	19,7	47,2	27,2	5,2		
Demans		0	0	0	12	46	58	0,9
Mental Retardasyon		3	17	2	5	5	32	0,5
Diğer		26	64	29	23	2	144	2,4
Toplam Başvuru Sayısı		208	1817	1658	1750	689	6022	
	%	3,5	30,1	27,5	29,1	11,4		100

Tablo 5'te erkek hastaların tanı ve yaş gruplarına göre polikliniğe başvuru durumları görülmektedir. Erkek hasta tanılarında duygudurum bozukluğu başlığındaki tanıların oranının en yüksek 46-64 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu durum kadınlar için de benzerdir. Anksiyete bozukluğu başlığına bakıldığında, anksiyete bozukluğu tanısının kadınlarda daha fazla konduğu görülmektedir. Anksiyete bozukluğu tanısının hem kadınlarda hem de erkeklerde 19-30 yaş grubunda daha fazla konduğu anlaşılmaktadır. Her iki cinste de genç yaş grubunda (19-30) anksiyete bozukluğunun daha yaygın olduğunu söyleyebiliriz. Psikotik bozukluk tanısı alan erkek hastaların yine 30 yaş üstünde daha fazla olduğu ve demans tanısının daha çok 65 yaş üstü hastalarda görüldüğü anlaşılmaktadır.

Her iki grupta da somatoform bozukluklar, mental retardasyon ve diğer tanıların toplam başvuru sayısı içerisinde oranı oldukça düşüktür. Anksiyete bozukluğu başlığı altındaki tanıların hem kadınlarda hem de erkeklerde 19-30 yaş grubunda daha fazla konduğu ve bu oranın ilerleyen yaş gruplarında azalmakta olduğu görülmüştür.

Bu verilerin sonuçlarına göre duygudurum bozuklukları tanısının daha çok orta yaş ve üzerinde görüldüğü ve 46-64 yaş grubunda diğer yaş gruplarından daha yüksek oranda tanılandığını söyleyebiliriz. Duygudurum bozukluğu başlığı altında hem erkeklerde hem de kadınlarda en fazla depresif nöbet tanısının konmuş olduğu (% 80.9) tespit edilmiştir.

18630 hasta başvurusunun genelinde % 53.7 oranında görülen anksiyete bozukluklarının alt tanıları incelendiğinde ise, anksiyete bozuklukları diğer tanımlanmış %76.3, karışık anksiyete ve depresif bozukluk % 3.3, obsesif-kompulsif bozukluk tanımlanmamış % 3.7, sosyal fobi % 1.0, yaygın anksiyete bozukluğu % 13.8 ve panik bozukluk ile ilgili % 1.8 oranında tanı konduğu görülmüştür.

TARTIŞMA

Psikiyatri polikliniğe kadınların (%67.7), erkeklerden (%32.3) daha fazla başvurduğu görülmüştür. Tanılara bağlı olarak başvurma nedenlerine yönelik araştırma yaparak kadınların neden daha fazla başvurduğunun sebepleri hakkında araştırma gereklidir. Başka çalışmalarda da benzer durum mevcuttur (Özmen vd, 1994; Tümkaya vd, 2005; Yağcı vd, 2014). Bununla birlikte kadınlarda ruhsal bozuklukların daha sık ve yaygın görülmesi biyolojik, ruhsal, toplumsal, kültürel ve sosyolojik nedenlere bağlanmıştır (Önen vd, 1995).

ICD tanı kodlarına göre konulan tanılar incelendiğinde sırasıyla anksiyete bozuklukları %53,7 (n=10013), duygudurum bozuklukları %37.7 (n=6998), psikotik bozukluklar % 4,53 (n=844), somatoform bozukluklar %0.9 (n=169), demans % 0.9, mental retardasyon % 0,4 (n=70) ve diğer durumların % 2.0 (n=371) oranında olduğu görülmüştür. Tümkiye ve arkadaşlarının (2005) yaptıkları benzer çalışmada tanı konan hastalar arasında ilk duygudurum bozuklukları %40.9 (n=588) gelmekte ve onu sırası ile anksiyete bozuklukları %38.5 (n=555), somatoform bozukluklar % 11.4 (n=164) ve %5.1 (n=75) ile psikotik bozukluklar takip etmektedir.

Yağcı ve arkadaşlarının (2014) bir üniversite hastanesi polikliniğinde yaptıkları benzer çalışmada ise bu oranlar; duygudurum bozuklukları %56.5 (n=779), anksiyete bozuklukları %28.8 (n=398), somatoform bozukluklar %1.3 (n=19), psikotik bozukluklar %5.3 (n=74) şeklinde tespit edilmiştir. Çalışmada en çok tanı konan psikiyatrik rahatsızlığın duygudurum bozuklukları olduğu görülmektedir. Çalışmamızda en çok konulan tanı birinci sırada anksiyete bozuklukları gelmekte olup diğer tanı oranları ilgili çalışma ile benzerlik göstermektedir. Üçkardeş (2015) tarafından yapılan çalışmada ise 535 kişi incelenmiş ve en sık konulan tanının duygudurum bozuklukları (n=249, %44) olduğu görülmüştür. Daha sonra sırayla anksiyete bozuklukları (n=179, %32.5), psikotik bozukluklar (n=52, %9.4), uyum bozuklukları (n=26, %4.7) ve somatoform bozukluklar (n=21, %3,8) gelmektedir. Öyekçin (2008) tarafından yapılan çalışmada da duygudurum bozuklukları ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Özmen ve arkadaşları (1994) tarafından yapılan benzer çalışmada ise ilk sırada anksiyete bozuklukları tanısı yer almaktadır.

Toplam başvurular içerisinde duygudurum bozukluğu tanısının kadınlarda (%27,4) erkeklere göre (%10,2) daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Özmen vd,1994; Tümkiye vd, 2005; Yağcı vd, 2014; Hacimusalar, 2019). Duygu durum bozukluğu başlığı altındaki tanıları alan hem kadın hem de erkek hasta grubunun daha çok 31-45 ve 46-64 yaş grubunda olduğu görülmüştür. Çalışmada duygudurum bozukluğu tanısı oranının 46-64 yaş grubunda daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Özmen ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada da depresif bozukluk ve anksiyete bozukluğunda ise 50 yaştan büyük olanların oranının diğer tanılara göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Mezzich ve arkadaşlarının çalışmasında da duygudurum bozukluklarının yaşlılarda gençlerden daha sık görüldüğü belirtilmektedir (aktaran, Tümkiye vd, 2005).

Anksiyete bozukluklarından yaygın anksiyete bozukluğu oranı % 7,4'dür. Özcan ve arkadaşlarının (2006) yaptığı çalışmada dört aylık sürede psikiyatri polikliniğine ardışık başvuran toplam 950 hastanın 98'ine (% 10.3) yaygın anksiyete tanısı konmuştur. Sonuçlar bu çalışma ile benzerlik göstermektedir. Yine yaygın anksiyete bozukluğu kadınlarda daha yüksek oranda görülmektedir. Bir çok araştırma yaygın anksiyete bozukluğunun kadınlarda erkeklere göre yaklaşık iki kat fazla oranda görüldüğünü göstermiştir (Keller ve ark. 2002, Wittchen ve ark. 1994, Wittchen ve Hoyer 2001, aktaran, Özcan vd, 2006). Bu çalışmada da benzer bir sonuç görülmektedir. Hacimusalar ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan benzer çalışmada da kadınlarda depresif bozukluklar ve anksiyete bozukluklarının daha fazla görüldüğü bildirilmiştir.

Diğer benzer çalışmalarda anksiyete bozukluklarının ileri yaş gruplarında arttığı bildirilmiştir. Ancak bu çalışmada anksiyete bozukluklarının daha çok 19-30 yaş grubunda tanılandığı ve ileri yaş grubuna doğru tanılanan oranın azaldığı, bununla birlikte duygudurum bozuklukları tanısının ise 30 yaş üstünde gittikçe arttığı görülmüştür.

Psikotik bozukluk tanısı alan erkeklerin oranının (% 2.7) kadınlardan (%2.2) daha fazla olduğu görülmüştür. Yaş grubuna baktığımızda ise psikotik bozukluk tanısının kendi grubu içerisinde erkeklerde daha çok 31-45 (%47.2), kadınlarda ise 46-64 yaşları (%41,7) arasındaki grupta konulduğu anlaşılmaktadır.

Erkek ve kadın hastaların kendi grupları arasında konulan tanılara bakıldığında somatoform bozuklukları tanısının erkeklerde % 0.5, kadınlarda % 0.5, demans'ın; kadınlarda % 0.6, erkeklerde %

0.3 oranında olduğu ve mental retardasyon tanısının ise erkeklerde % 0.2, kadınlarda % 0.2 oranında konulduğu görülmüştür (Tablo 3).

Tanı ile cinsiyet arasındaki ilişki araştırıldığında çalışmamızda, kadınlarda duygudurum bozuklukları ve anksiyete bozukluğunun erkeklere göre daha fazla tanılandığı görülmüştür. Psikotik bozukluk tanısı konan erkeklerin ise kadınlardan biraz daha yüksek oranda olduğu görülmüştür. Önceki çalışmalarda da psikotik bozukluklar ve özellikle şizofreninin erkeklerde daha sık görüldüğü bildirilmektedir (Tümkiye vd, 2005). Bununla birlikte Yağcı vd.'nin (2014) bu çalışmaya benzer nitelikte yaptığı çalışmada, psikotik bozuklukların kadın hastalarda daha fazla görüldüğü belirtilmiştir.

Öyekçin'in (2008) çalışmasında cinsiyet açısından somatoform bozukluklar, duygudurum bozuklukları, anksiyete bozukluklarının kadınlarda; alkol bağımlılığı, kişilik bozuklukları ve psikotik bozuklukların ise erkeklerde anlamlı düzeyde yüksek olduğu bildirilmiştir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Çalışma sonucunda konulan tanılar incelendiğinde hastalara en çok anksiyete bozukluğu ve bağlı tanıların konduğu görülmüştür. İkinci sırada duygudurum bozukluğu tanısı yer almaktadır. Literatürdeki çalışmalarda bu tanıların en çok konulan tanılar arasında bazen ilk sırada, bazen ikinci sırada yer aldığı görülmüştür. Çalışmamızda elde edilen bulgular literatür bilgileri ile genelde uyumlu görünmektedir. Duygudurum bozukluğu tanısının 30 ve üstü yaşlarda arttığı ve kadınlarda daha çok görüldüğü tespit edilmiştir. Yine anksiyete tanısının hem erkekler hem de kadınlarda genç yaş grubunda (19-30) daha fazla konduğu anlaşılmıştır. Anksiyete tanısının genç grupta artışı geç grupların daha fazla psikolojik destek alması gerektiğini göstermektedir. Böylelikle sonraki dönemlerde oluşabilecek daha ağır psikolojik rahatsızlıkların oluşması önlenabilir, erken tanı ve tedavi ile psikolojik rahatsızlıklar azaltılabilir hale gelebilecektir.

Bu çalışma bir devlet hastanesi polikliniğine başvuran hastaları kapsamaktadır. O nedenle genel çıkarımlar yapılması için çalışmanın daha büyük evrenden oluşan kayıtlar üzerinden yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte bu çalışma ile; değişen yaşam koşulları, kültür, teknoloji v.b. etkenler dolayısı ile kişilerin değişen psikolojik algı ve tepkileri sonucuna bağlı olarak psikiyatri polikliniğine başvurularda daha çok hangi psikolojik rahatsızlıkların görüldüğüne ilişkin bir çıkarım yapılması mümkün olabilecektir.

KAYNAKLAR

Hacımusalar, Y., Alperen, M., Karaaslan, Ö. (2019). "Yozgat İlinde Bir Yıl İçerisinde Üniversite Hastanesi Psikiyatri Polikliniğine Başvuran Hastaların Klinik Tanıları Ve Sosyodemografik Verilerinin Değerlendirilmesi" *Bozok Tıp Dergisi* 2019;9(2):132-37

Keskin, A., Ünlüoğlu, İ., Bilge, U., Yenilmez, Ç. (2012) Ruhsal Bozuklukların Yaygınlığı, Cinsiyetlere Göre Dağılımı ve Psikiyatrik Destek Alma ile İlişkisi, *Archives of Neuropsychiatry* 2013; 50: 344-351

Mezzich, S. E. DSM-III Disorders in a Large Sample Of Psychiatric Patients: Frequency and Specificity of Diagnoses. *Am J Psychiatry* 1989; 146:212-219.

Önen, F.R., Kaptanoğlu, C., Seber, G. (1995) "Kadınlarda Depresyonun Yaygınlığı ve Risk Faktörleriyle İlişkisi". *Kriz Dergisi*, 3(1-2), 88-103.

Öyekçin D., Ç. (2008) "Bir devlet hastanesi psikiyatri polikliniğine bir yıl içinde başvuran olguların sosyodemografik özellikleri ve psikiyatrik tanı dağılımı" *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 2008; 9:39-43

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 5 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2019 ISSN -2149-6161

Özcan, M, Uğuz, F., Cilli, A., S. (2006) “Ayaktan Psikiyatri Hastalarında Yaygın Anksiyete Bozukluğunun Yaygınlığı ve Ek Tanılar”, *Türk Psikiyatri Dergisi*. 17(4), 276-285.

Özmen, E, Demet, M.M., İçelli, İ., Yolasığmaz, G., Kültür, S. (1994) “Eğitim Veren Bir Devlet Hastanesi Psikiyatri Polikliniğine Başvuran Hastaların Tanı Gruplarına Göre Sosyodemografik Özellikleri”, *Kriz Dergisi* 2(1): 235-240

Tümkaya, S., Özdel, O., Değirmenci, T., Oğuzhanoğlu, N. K.(2005) “Bir Üniversite Hastanesi Psikiyatri Polikliniği Hastalarında Psikiyatrik Tanı ve Tedavi: Bir Yıllık Geriye Dönük Araştırma”. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 2005; 6:36-40

Üçkardeş, E.A. (2015) “Kırsal Bir Bölgede Psikiyatri Polikliniğine Başvuran Olguların Psikiyatrik Tanı Dağılımı ve Sosyo demografik Özellikleri” *Düşünen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences* 2015;28:8-16 DOI: 10.5350/DAJPN2015280101

Yağcı, İ., Akbulut, N., Kıvrak, Y., Özçetin, A., Ataoğlu, A. (2014) “Bir Üniversite Hastanesi Psikiyatri Polikliniğine Başvuran Hastaların Sosyodemografik Özellikleri ile Tanı Grupları Arasındaki İlişki”. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4 (3): 14-18